Älvsbyns Energi AB

Information om asbest och eternit

Den här informationen avser privatpersoners hantering av asbest i sin hemmamiljö. Yrkesmässig hantering regleras av Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket rekommenderar privatpersoner att följa föreskrifterna.

Företag som sanerar

Arbetsmiljöverket har listor på företag som har tillstånd för att arbeta med asbest.
Arbetsmiljöverket, distriktet i Luleå: Tfn 0920 - 24 22 60, E-post: lulea@av.se

Asbest

Asbest är det gemensamma namnet för en grupp mineraler, som är så små och tunna att de kan tränga in i kroppen. Damm med fibrer som kommer in i lungorna kan orsaka flera allvarliga lungsjukdomar, t ex lungcancer. De allvarliga sjukdomar som kan kopplas samman med asbest visas oftast efter 20-40 år.

Asbestfibrer är mycket värmebeständiga och starka och kan förekomma i:
Väggar (som isoleringsskivor i väggsektioner)
Texturerad beläggning och färg
Klinkers
Linoleummattor
Som värmeisolering på pannor och som isolering på stålprofiler
Ventilationskanaler
Tak (som brandskydd i takutrymmen) och takpannor
Dörrar
Elinstallationer
Uppvärmningssystem (som värmeisolering kring rör, värmare och pannor)
Yttertak (särskilt som asbestcementprodukter)
Byggnadsfasader, inklusive regnvattenkanaler, smygtak och isolering
Vatten- och avloppsrör
Ventiler, flänsar och packningar
Toalettcisterner, fönsteralkover, asbestpappersfoder osv

Asbest är förbjudet sedan länge, men det finns fortfarande en mängd asbest runt omkring oss. Detta innebär att asbestexponering fortfarande kan förekomma.

Undvik dammspridning!

Den främsta faran med asbest är risken att bli exponerad för damm. Om den asbest som finns i och på byggnaden inte förorsakar damm i luften kan den inte skada. Vid rivning- och saneringsarbete av asbest är det viktigt att det utförs på rätt sätt så dammet inte sprids till omgivningen.

När är asbest farligt?

När asbesten är bunden i ett fast material dammar det inte. Det är vid ombyggnationer, rivningar, reparationer, sågning, slipning och borrning när asbest dammar som det kan bli mycket farligt.

Älvsbyns Energi AB

Asbestinventering

Vid osäkerhet om materialet innehåller asbest är det lämpligt att skicka materialprover till laboratorier med specialkompetens för analys.

Vad gäller för privatpersoner?

Privatpersoner får hantera material med asbest på sina egna hus, om det kan ske utan att det dammar och så att inte någon annan utsätts för farligt asbestdamm. Det viktigaste vid hantering av asbest är att undvika damning. Anlita helst en saneringsfirma vid hantering av asbest inomhus, eftersom det är mycket svårt att undvika att damm sprids inne.

Eternitplattor

Oftast är det asbestcementskivan eternit man funderar över som småhusägare. Vid demontering av eternit ska plattorna hanteras så att de inte går sönder. För att minska dammbildningen kan plattorna fuktas med vatten. Använd inte högtryckstvätt eftersom dammpartiklar frigörs av det höga trycket. Efter tillsats av vatten uppstår en fuktig asbestinnehållande massa, som bör samlas upp innan vattnet hunnit avdunsta, för att undvika dammbildning. Massan paketeras i tättslutande förpackningar och hanteras som farligt avfall.

Personlig skyddsutrustning

Vid arbete med asbest bedömer Arbetsmiljöverket att andningsmask av typ halvmask med partikelfilter P3 samt skyddskläder av engångstyp är tillräckligt. Före måltider ska man ta av skyddskläderna och tvätta sig noga.

Asbestavfall

Engångskläder, handskar och asbestavfall kastas i en tättslutande förpackning. Asbestavfallet lämnas på den bemannade återvinningscentralen. Ni måste kontakta personal och bli anvisade en plats att lämna avfallet på. Märk att avfallet innehåller: **ASBEST**

Asbest i dricksvattenledningar

Före slutet av 1970-talet lades det ner dricksvattenledningar som bestod av cementrör med asbestfibrer. Tillverkningen av sådana rör upphörde efter att man fått kunskap om de negativa hälsoeffekter som asbest har.

De studier av cancerуppkomst hos människor som exponerats för asbest via dricksvattnet tyder inte på att det finns några hälsorisker. Det stöds också av djurstudier.

Det finns inga gränsvärden för asbest i Sverige eller inom EU. Eftersom hälsoriskerna vad man vet idag är obefintliga eller mycket små finns inga planer på att införa gränsvärden. I takt med att ledningsnätet förnyas kommer asbestcementrör att försvinna.

Information

Arbetsmiljöverkets hemsida, www.av.se
Riksantikvarieämbetet, www.raa.se
Livsmedelsverkets hemsida, www.slv.se